

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КУЛЬТУРНА ПАМ'ЯТЬ, ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ, ІСТОРИЧНА ОСВІТА»

Компонента освітньої програми – **вибіркова** (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	«Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014 Середня освіта (Історія)
Галузь знань	01 Освіта
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Христан Назарій Михайлович – кандидат історичних наук, асистент кафедри історії України https://hist-new.chnu.edu.ua/kafedry/kafedra-istorii-ukrainy/vykladachi-kafedry/khrystan-nazarii-mykhailovych
Контактний тел.	+380954364044
E-mail:	n.khrystan@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2497
Консультації	середа з 15.00 до 16.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «**Культурна пам'ять, шкільні підручники, історична освіта**» зосереджує увагу здобувача на особливостях проявів минулого в культурному просторі України. У своїй основі сприятиме отриманню майбутніми фахівцями системи історичних знань, умінь і навичок, здатність до творчого мислення, судження, усвідомлення загальнолюдських цінностей у світлі історичних подій. Навчить здобувача рухатись у просторі ідей, фактів, відрізнити міф, кліше від історичного факту, віднайти істину. Допоможе виробити цілісний погляд на світ і сприятиме формуванню свідомого громадянського суспільства в умовах розбудови незалежної України використовуючи абсолютну кореляцію державної політики пам'яті та шкільної історичної дидактики.

Мета та завдання навчальної дисципліни полягають у систематизації знань здобувачів з історії та культури України, аналіз історико-культурологічних фактів, надбань, умінь робити висновки, які допоможуть орієнтуватися в сучасному житті країни; закласти основи політичної культури здобувачів; допомогти здобувачам засвоїти прийоми роботи з науковою літературою суспільно-політичного та культурологічного спрямування; розгляд проблем розвитку української культури від первісного ладу до наших днів, зосередження основної уваги на найвидатніших досягненнях культури на кожному її етапі розвитку, розгляд взаємозв'язків української культури зі світовою, етапних досягнень українського народу в галузі культури упродовж тривалої боротьби за національну незалежність і власну державність. Засвоєння студентами теоретичних знань,

фактичного матеріалу, присвяченого складним процесам змін і реформ у сфері історичної освіти, змістом навчальної літератури з історії в Україні у світлі меморіальної парадигми.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ	
Тема 1	Memory studies: простір та форми пам'яті
Тема 2	Культурна пам'ять та історична політика в сучасній Україні
Тема 3	Політичні трансформації та практики конструювання прийнятного минулого у зрізі сучасної української культурної парадигми
Тема 4	Історична освіта як форма історичної політики
МОДУЛЬ 2. КУЛЬТУРНА ПАМ'ЯТЬ ТА ІСТОРИЧНА ДИДАКТИКА	
Тема 1	Національний мета наратив і пам'ять
Тема 2	Шкільні підручники і пам'ять
Тема 3	«Образ «свого» та «чужого» у шкільній освіті
Тема 4	Російсько-український антагонізм: історична тяглість і сучасність

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні, технології студентоцентрованого навчання; проєктна діяльність; традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, семінар-дискусія, семінар-діалог, самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних психолого-педагогічних та пошукових завдань (Case study).

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне та письмове опитування, тестування, есе, захист навчального проєкту, доповіді, колоквіум.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-koho-natsionalnoho-universytetu.pdf> ;

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf> .

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ассман А. Простори спогаду. Форми і трансформації культурної пам'яті; пер. з англ. К.: Ніка-Центр, 2012.
2. Винайдення традиції; за ред. Е. Гобсбаума і Т. Рейнджера; пер. з англ. К.: Ніка-Центр, 2005.
3. Коннертон П. Як суспільства пам'ятають; пер. з англ. К.: Ніка-Центр, 2013.
4. Нора П. Теперішнє, нація, пам'ять; пер. з франц. К.: Кліо, 2014.
5. Гриценко О. Президенти і пам'ять. Політика пам'яті президентів України (1994–2014): підґрунтя, послання, реалізація, результати. К.: Вид-во “К.І.С.”, 2017.
6. Історик і Влада. Кол. Монографія; відп. редактор В. Смолій; наук. кер. проекту І. Колесник. К.: Інститут історії НАН України, 2016.
7. Історія, пам'ять, політика: Зб. наук. ст. К.: Інститут історії НАН України, 2016.
8. Касьянов Г. Past continuous: історична політика 1980-х – 2000-х: Україна та сусіди. К.: Laugus, Антропос-Логос-Фільм, 2018.
9. Киридон А. Гетеротопії пам'яті: Теоретико-методологічні проблеми студій пам'яті. К.: Ніка-Центр, 2016.
10. Культура історичної пам'яті: європейський та український досвід; за заг. ред. Ю. Шаповала. К.: ІПІЕД, 2013.
11. Нагорна Л. Історична пам'ять: теорії, дискурси, рефлексії. К.: ІСД, 2012.
12. Стриєк Т. Невловні категорії. Нариси про гуманітаристику, історію і політику в сучасних Україні, Польщі та Росії, Томаш Стриєк. К.: Ніка-Центр, 2015.
13. Удод О. Українська історична дидактика: академічний дискурс (До 80-річчя Інституту історії України). К.: Інститут історії НАН України, 2016.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Вечірко Роман. Феномен української культури // Вітчизна. 2006. №11-12. URL: http://vitchyzna.ukrlife.org/11_12_06vech.htm
2. Висоцький О. Ю. Історія української культури: Навчальний посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2009. 130 с. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/books/2009/09vojiuk.pdf>
3. Журнал «Народна творчість та етнографія» URL: <http://etno.kyiv.uar.net/vyd/nartv/2004/journ2004.html>
0. Історія України VIII – XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації URL: www.izbornyk.org.ua
0. Історія української культури у п'яти томах. т 2 (Українська культура XIII – першої половини XVII століть). К.: Наукова думка, 2001. URL: <http://izbornyk.org.ua/istkult2/ikult2.htm>
0. Карцев А.С. Формування української особистості: духовно-ментальні фактори в контексті сучасності. URL:

http://www.iai.donetsk.ua/_u/iai/dtp/CONF/1

0. Незалежний інформаційно-освітній ресурс студентів Києво-Могилянської академії. URL: <http://www.haidamaka.org.ua>